

Årsmøteforslag til landsmøte i Feiermesternes landsforening

Forslagstiller; Trond Grindheim

Foreslår at det opprettes et underutvalg i landsforeningen som arbeider aktivt for å hindre kreftrisiko i utøvelsen av feieryrket. Foreslår videre at det søkes samarbeid med aktuelle aktører og at det søkes forskningsmidler for å forske på kreftrisikoen og tiltak for å begrense denne.

Begrunnelse:

Feierfaget har vært forbundet med økt kreftrisiko. Dessverre oppleves at kreft blant feiere fortsatt er overhyppig. Det finnes rapporter og undersøkelser både i Sverige og Norge som underbygger dette. Undersøkelsene viser at det ikke er asbesteksponering som er problemet, men stoff i soten som feierne kommer i kontakt med som utgjør den største faren.

Sot er definert som biprodukt av ufullstendig forbrenning av karboninnholdende materiale. Sot kan også inneholde ulike kreftfremkallende stoffer som arsen, kadmium, krom, nikkel og tjærestoffer

I tillegg til å beskytte oss med vernutstyr mot soten må vi i fremtiden også hindre all unødig sot påvirkning. Men viktigst av alt er å forebygge at sot oppstår fremfor å komme i ettertid for å fjerne den. Å bekjempe soten proaktiv fremfor reaktiv fjerning i ettertid må tilstrebes.

Proaktiv tilnærming

Her har feierfaget mange muligheter for å få til en optimalisert effektiv forbrenning i de «tusen hjem». Dette vil i tillegg gi mange samfunnsviktige synergier. Heriblant; renere luftkvalitet, bedre fyringsøkonomi, og færre sotbranner.

- Rentbrennende ildsteder er ikke bare bra for lokal luftkvalitet, det har stor betydning for feierens helse.
- Uisolerte skorsteiner avgir kalde flater som igjen avleirer sot.
- Rett fyring gir mindre sot – trenger vi en «fyringsskole»
- Topp ned fyring hindrer «kaldstart» og unødig sot ansamling
- Intelligente ildsteder bidrar til effektiv forbrenning og dertil mindre sot
- Intelligente røykgassvifter bidrar til sunn forbrenning og lite sot oppbygging
- Filtre i skorstein (elektrostatisk) hindrer sot på avveie
- Ny teknologisk utvikling?
- Sensorteknologi?

Feierfaget og landsforeningen må stå samlet sammen for å snu nedarvede uheldige fyringsmønstre og vaner. Her trengs et krafttak mot kreft og for helse

Reaktiv tilnærming

Er vi tilstrekkelig beskyttet?

- Er det andre metoder og måter enn «børste og kost» å fjerne soten?
- Finnes det bedre eller alternativ åndedrettsbeskyttelse?
- Er verneklær tilstrekkelig, engangsdrakt til hvert feieoppdrag?
- Kan man rense luften i bilen, på verkstedet, på feierbadet?
- Hva med vaske- og rengjøringsrutiner?

Fakta om kreftfaren

Det har vært gjennomført flere studier og forskningsrapporter, både i Sverige og i Norge, om risikoen for kreft blant feiere. En Norsk kohortstudie blant feiere i storbyene viste at feierne hadde overdødelighet av kreft, hjerteinfarkt og voldsomme dødsfall.

Dødeligheten i kohorten av storby-feiere er 20 % høyere enn i hele landet, se Tabell 3

Tabell 3. SMR for subkohorten av storby-feiere[€]. Oppfølging fra 1951-1996.

Dødsårsak	Observert antall	SMR	95% konfidensintervall
Alle dødsårsaker	113	1,20	(1,0–1,4)
Kreft	31	1,51	(1,0–2,1)
Hjerteinfarkt	38	1,39	(1,0–1,9)
Hjerteslag	6	0,58	(0,2–1,3)
Andre sykdommer i sirkulasjonsorganene	9	1,11	(0,5–2,1)
Bronkitt, emfysem og astma	1	0,44	(0,0–2,4)
Andre sykdommer i åndedretsorganene	0	–	(0,0–0,8)
Andre sykdommer	16	1,12	(0,6–1,8)
Voldsomme dødsfall	12	1,86	(1,0–3,3)

€: Kohort på 286 feiere etablert ved å hente inn informasjon direkte fra kommunene.

Krefttyper

Gruppen av kreft i tunge, munnhule, svelg, spiserør, lever og strupehode har en signifikant høyere hyppighet blant storby-feierne, sammenliknet med hele populasjonen. Se tabell 2.

Tabell 2. SIR for subkohorten av storby-feiere[€]. Oppfølging fra 1953-1998.

Kreftform	Observert antall	SIR Nasjonale rater	95% konfidensintervall [§]	SIR Lokale rater
All kreft	46	1,33	(1,0–1,8)	1,13
Lunge	7	1,72	(0,7–3,6)	1,19
Brysthinne	0	–	(0,0–32)	–
Nyre	3	2,53	(0,5–7,4)	1,96
Blære	1	0,44	(0,0–2,5)	0,36
Hud	1	0,85	(0,0–4,7)	0,87
Tunge, munnhule, svelg, spiserør, lever og strupehode	6	3,67	(1,4–8,0)	2,16

€: Kohort på 287 feiere etablert ved å hente inn informasjon direkte fra kommunene.

§: Konfidensintervall for SIR med nasjonale rater.

Asbest

Helseeffekter av asbesteksponering er først og fremst dokumentert i forbindelse med langtids yrkeseksponering. Ved lav grad av eksponering over kortere tid er den sannsynlige kreftrisikoen svært liten.

Når det gjelder asbest er det kreft i brysthinne som er mest vanlig, ca 80% av tilfellene av kreft i brysthinne tilskrives asbest. I Sverige fant man 3 tilfeller av brysthinnekreft, mot forventet 0,6. I subkohorten av storby-feiere i Norge er det ikke observert noen tilfeller av brysthinnekreft, mot forventet antall 0,1